درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK" Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղր.
» » » վեցամսեայ	70	»
» » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրք.
» » վեցամսեայ	20	»

Ռուսիոյ փոխարժէն փոխարէն ծառ ն'ընդունուի, 115 դրուշի փոխ 100 դրուշի համեմատ:

Ծանուցման բովանդակ Ծախքը յառաջօրէն կը վճարուին:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Չենք ուզեր հոս յիշատակել այն միջադէպը զոր աղմուկարար փակեցինք, Բիւզանդիոնի խել մը ձախող խոստովանութիւնները եւ Սանասարեան վարժարանի նկատմամբ անուղղակի քննադատիչ գրուածները ցոյց տալու տառերով չի հերքուելու վեհանձն փափաքու:

Սանասարեան վարժարանի դէմ մղուած պայքարին անձնական ո՛րպիսի նկատումներէ թելադրուած ըլլալուն գիտակցութիւնը թէեւ ո և է լուրջ պատասխանի հարկ չի թողուր, սակայն քանի որ այդ պայքարը հանրային շահերու պաշտպանութեան դիմակին տակ մղուած է, կրնանք, նոյն իսկ պարտաւոր ենք, պահ մը երբ լուրջ բաներ նկատել բոլոր գրուածները և ըստ այնմ պատասխանել անոնց:

Արդ, Սանասարեան Խնամակալութիւնը որուն իւրաքանչիւր անդամ մը թէ կրթական շահուց նախանձախնդրութեան և թէ՛ կրթական ձեռնհասութեան անսակէտով, Սանասարեանի քննադատներէն շատ վեր ի վերոյ է, եթ վերէն հրահանգներու յանձնուած վարժարանին բարեկարգութիւնը պահպանելու համար այդ կարգի քննադատներու խորհուրդներուն՝ պէտք չունի անշուշտ:

Եւ յետոյ, չի կրնար ուրացուիլ թէ Սանասարեանի Խնամակալութեան անդամները, թէեւ անձնական արժանեօք անվիճելի, սակայն տեսուչներու կողմէ իրենց ղրկուած տեղեկագիրները նայած իւր պես կուլ կուտան, ինչպէս նորելուշուք դաւաձուածքով կ'ըսէ Բիւզանդիոն: Արժանահաւատ և ձեռնհաս անձինք, որոնց քննիչի հանգամանքը բոլորովին անծանօթ մնացած է նոյն իսկ Սանասարեանի ուսուցչական մարմնոյն, Խնամակալութեան կողմէ վարժարանը մօտէն քննած և իրենց տեղեկագիրը մատուցած են զանազան առիթներով:

Միւս կողմէ, կառավարիչը՝ Պ. Եղիանց՝ որ կրթական և վարչական գործոց մէջ բարձր ձեռնհասութիւն մը ունի կրնա՞յ, դուք ըսէք, կ'աղաչեմ, Բիւզանդիոնի խորհուրդներուն կարօտիլ իր հաւատարմութեանը արժանեօք կատարելու համար խնդրոյ նիւթ եղող կրթական յարկին վրայ:

Արդէն ի՞նչ հարկ կայ երկար բարակ խորհրդածութեանց, չէ՞ մի որ ո և է վարժարան հետեւեալ երեք գլխաւոր պատճառներով միայն կրնայ կաղալ.

1.—Ուսուցչական մարմնոյ անձեռնհասութիւն:

2.—Ուսուցչական մարմնոյ անհամաձայնութիւն:

3.—Պիւտճէի անբաւականութիւն:

Արդ, յայտնի ճշմարտութիւն մըն է որ Սանասարեանի ուսուցչական խումբը կրթական այնպիսի ընտիր տարրերէ կազմուած է որոնց ո և է ուրիշ ազգային կրթարանի մէջ անտեսնելը ճերմակ սարեակին չափ հազուադէպ բան մըն է մեր մէջ: Արդարեւ Գերմանիոյ և Ռուսիոյ բարձրագոյն համալսարաններէ շրջանաւարտ մասնագէտ ուսուցիչներ և մանկավարժներ որ արդէն մատի վրայ կը համրուին մեր մէջ, Կ. Պոլսոյ և գաւառի թաղային վարժարաններու աղորմուկ պիւտճէին անցուկ սահմաններուն մէջ չեն կրնար պարփակուիլ անշուշտ: Ահա այդ կարգի համալսարանականներ են սակայն որ Սանասարեանի ուսուցչական մարմինը կը կազմեն և որոնց իւրաքանչիւրը կարող է երկար տարիներ իրենց վարժարանը քննադատող և խմբագրող հրապարակագիրները կրթելու:

Ցետոյ, եթէ նշանակելի իրողութիւն մը կայ որուն գոյութիւնը դժբաղդաբար մեր բոլոր վարժարաններու անծանօթ է, այն ալ Սանասարեանի ուսուցչական մարմնոյն մէջ տիրող համերաշխութեան ոգին է, ինչ որ յայտարար նշանն է այդ ուսուցիչներուն մասնաւոր և բարոյական բարձր մակարդակին:

Գալով վարժարանի պիւտճէին, անմոռանալի բարերարը վեհանձն և արտաքոյ կարգի առատաձեռնութեամբ օժտած է այդ կրթական յարկը, ուր ո և է պէտք ու բարենորոգում դրամի անբաւականութեան յաւիտենական խոչընդոտին չի բախիր երբեք:

Որո՞նք են ուրեմն այն պղտոր աղբիւրները ուր հակառակութեան ոգին կը յագենայ իր ծարաւը աղտոտ սպունգի մը պէս սեւ ջուր ծծելու համար Սանասարեան հաստատութեան դէմ:

Դիւրին է գտնելը. այս կամ այն պատճառներով վարժարանէն հեռացուած Պոլսեցի մէկ քանի աշակերտները:

Եւ որո՞նք են այն պակասութիւնները որ Սանասարեան վարժարանի կը վերագրուին, եթէ ոչ մեղադրելու, գէթ բացատրելու համար այն անձնաւոր պայքարը որ խել մը անխուսափելի նկատումներ կը թելադրեն մեզի առել իբր թէ յանուն կրթական օգտին:

Թէ Սանասարեանի սանուց գրադէտ չեն, կամ ուրիշ խօսքով, չեն դառնար այնպիսի թերթերու որոնց վարիչները՝ առաջնորդի, ուսուցչի, թաղականի, հոգաբարձուի, ժողովականի, եւն. եւն. ձեռնհասութեան ատենանը իրենց թղթի կարծին օգտին ծառայած ըլլալու կամ ծառայելու յօժարակամութեան վրայ չափելու հեշտ ու դիւրին սովորութիւնը ունին:

Բայց այդ կարեւոր հիմնարկութեան բարերարը, կառավարիչը, խնամակալութիւնը, ուսուցչական մարմինը, անկողմնակալ մամուլը, ինչպէս նաեւ ամբողջ հասարակութիւնը, ուրիշ կէտ մը ունին իրենց ձեռքը, անոր արժէքը չափել ու կշռելու համար:

Այդ կէտ մըն է որուն երկու ծայրերէն մէկը ցոյց կու տայ Սանասարեանի կրթական ծրագիրը և միւսը անոր արտադրած արդիւնքը:

Ի՞նչ է այդ կրթական ծրագիրը. բանաստեղծ կամ գրագէ՞տ հասցնել. բնաւ երբեք, այլ չափաւոր բայց հիմնաւոր դաստիարակութիւն մը տալ Կարնոյ և մօտակայ գաւառներու նոր սերունդին: Գաւառի մանկտին որպէս զի կարենայ օգտուիլ այդ կրթական հաստատութենէն. հետեւեալ պայմաններուն կը կարօտի ուրեմն:

1. Իր միջավայրին կրթական ու բարոյական մակարդակը բարձրացնելու համար իբր ուսուցիչ պատրաստուիլ:

2. Իր արհեստաւոր հօրը գործը գիտական նորագիւտ դրութեանց համեմատ զարգացնելով շարունակելու համար, կարեւոր պաշարը համբարելով:

3. Իր հօր առեւտրական գործառնութիւնները վաճառականական արդի գիտութեան ոգւոյն համաձայն վարելու համար հարկ եղած լեզուները սորվիլ և առ այդ անհրաժեշտ եղող հմտութիւններ ստանալ, ինչպէս աշխարհագրութիւն, նամակագրութիւն, տոմարակալութիւն, եւն. եւն:

Արդ, այդ ամէն տեսակէտներով ալ, Սանասարեան վարժարանը իր կրթական նպատակը կրցած է լիուլի իրականացնել: Անկողմնակալ անձերու գործածած կըշռոյն երկու նժարները հաւասարած են ուրեմն և Բիւզանդիոնի թշնամական հրատարակութիւնները չեն զօրեր ձեռնածուական քօղի մը տակ անճշտա-

ցնել կիրքերէ և անձնական նկատումներէ չի կուրցած աչքերու համար միշտ անտանելի այդքան աչքառու իրողութիւն մը:

Լուրջ և անկեղծ քննադատութիւնը պարտի նկատել չէնել և ոչ քանդել:

ԶԱՐԵՀ ԵՌԻՍՍՈՒՖԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Որովհետեւ հիմա չկայ միջանկ քաղաքական բաղառիկ կարեւորութիւն ունեցող ծանրակշիռ խնդիր մը՝ որ կարենայ գրաւել համաշխարհային ուշադրութիւնը, նորէն ո՛վ որ քաղաքական քրոնիկ գրելու համար գէշ ձեռք կ'առնէ, բոլոր ուժով կ'իյնայ Թրանսվալի խնդրոյն վրայ և երբեւ թէ նոր կամ անծանօթ դէպքեր ըլլային, ճռնչացնելով կը պատմէ Պոէրներուն քաջագործութիւնները, տոկունութիւնը, անձկուն ընթացքը, ինչպէս և Անգլիացւոց ձախողութիւնները, պարտութիւնները և պատրաստման նշանները կամ պատերազմ ըլլալուն համար իբր թէ գգուած գլխուն ու կսկիծը եմ... Բայց եթէ միտ դրուի, կը գիտցուի թէ այդ միեւնոյն բաները հազիւ անգամ գրուելոյն ու յերկեղուցեան միեւնոյն գրիչներու կողմէ, մինչեւ սակայն ո՛չ այդ քաջագործութիւնները կրցան լռեցնել Անգլիացիները և ո՛չ ալ այս վերջիններու յամառութիւնը և անյողդողդ յարատեւութիւնը զօրեցին ընկճել Պոէրներուն աբիուրութիւնը և հաստատամտութիւնը: Պատերազմին երրորդ տարին եթէ այս կերպով կը սկսի, տարեկը պէտք հնչալ նաեւ չորրորդ տարւոյն ալ սկզբնաւորութիւնը, եթէ երբեք ճիշդ պիտի ըլլայ ամէն անոնց գուշակութիւնը որոնք կ'ըսեն թէ առնուազն տարի մըն ալ պիտի տեւէ Հարաւ Ափրիկեան պատերազմը:

Այլ կ'ըսուի թէ Անգլիացիք որոշած են կարելի եղածին չափ շուտով վերջացնել զայն, զի մասնիկ Պոէրներու դէմ մեծու պատիժ անօրէններն և բովանդակ Բարեյուսոյ գաղթավայրին մէջ պաշարման վիճակ հրատարակելէն այնպիսի խստութիւններ են որ ուրիշ ո՛ և է ազգի համար ամէնէն սովորական բաները պիտի համարուէին, և մինչեւ ցարդ հազար անգամ աւելի կանուխ ի գործ դրուած պիտի ըլլային: Իսկ անգլիացւոց համար ակամայ հարկի ծնունդ են լոկ, որոնց համար եթէ գիտելու արժանի բան մը կայ, սա է որ Անգլիացիները կը կարծէին թէ կարելի է գեղութիւն ընել քաղցրութեամբ և երկու տարուան փորձառութենէ ետք՝ հազիւ ուրեմն համոզուեցան թէ աւելորդ կեղծաւորութիւն է փաղաքշել թըշնամին: Արդարեւ անիմաստ ու անգործնական մարդասիրութիւն է մէկ կողմէ պատերազմով ջարդել իրենց ծննդավայրը ու անկախութիւնը զէն ի ձեռին քաջաբար պաշտպանող քաղաքացիները և միւս կողմէ անպատիժ ձգել կամ խիստ թեթեւ պատիժ մը միայն ենթարկել զանոնք որ դաւաճանութեամբ, լրտեսութեամբ և մատնութեամբ պատճառ կ'ըլլան այդ մարդախոշոշ պատերազմին և անոր արհաւիրքներուն երկարաձգման ու շարունակութեանը: Զի եթէ իրապէս մարդասէր ըլլային, այս պատերազմի իսկ պէտք չէր ընէին, և քանի որ այդպէս չեղաւ, ա՛լ եւ անոր բանելի էր իրենց մինչեւ ցարդ բանած կեղծաւոր ներողամտութեան ու չափաւոր քաղցրաբարոյութեան խաղուսիկ ցոյցը: Հիմա որ զայն մէկդի կը թողուն և մահուան վճիռներ ու պաշարման վիճակի որոշումներ կուտան և կը գործադրեն, ուրիշ բան ըրած չեն ըլլար, բայց թէ հասկըցնել աշխարհի որ ալ եւ կը փափաքին տրամաբանութեան հետ հաշտ ընթանալ,

վասն զի կ'երեւի որ գէթ նոր կը զգան թէ Պոէրները իրենց դէմ լուրջ թշնամիներ են, որոնց հետ կէս մը խստութեամբ և կէս մը մեղմութեամբ խաղալ չըլլար: Իսկ միւս կողմէ, նկատի պէտք է առնել սա երեւոյթը թէ Պոէրները իրենք դեռ չկրցան կամ չուզեցին գործադրել իրենց ձեռքն իյնալիք Անգլիացի գերիները հրացանի բռնելու մասին ըրած սպառնալիքներ: Կ'առարկեն թէ Պ. Քրիւկէր չէ արտօնած այդ սպառնալիքին գործադրութիւնը. բայց նախկին նախագահը պիտի արտօնէ՞ր անտարակոյս, եթէ արտօնելու պատշաճութիւն, համարձակութիւն և իրաւունք ունենար: Փոխադարձ վրէժխնդրութեան արդարացում կամ մեղմացուցիչ պատճառներ ալ չէր կրնալ յամեցուել, զի Անգլիացիները պարզապէս մի մէջ բռնուած Թրանսվալցի կամ Օրանժցի գերիները չէ որ մահուամբ պատժել կը պատուհասեն, այլ իրենց արդէն հպատակ եղող կամ հպատակութիւնը երդմամբ ուխտող Պոէրները՝ որ ապացուցուած դաւաճանութեան ու մատնութեան աններելի յանցանքով կը բռնուին: Այդ ընթացքը կրնան բանել պոէր զօրավարները իրենց այն ազգակիցներուն դէմ, որ միեւնոյն յանցանքով բռնուին պոէրական զօրքին դէմ:

Այլ մինչ պատերազմը այսպէս մէկ կողմէ կը շարունակուի գրեթէ տասնեակ խստութեամբ, միւս կողմէ Անգլիացի նախարարներէ և պետական անձերէ ոմանք նորէն ճառերով կամ յատուկ հրատարակութեան տրուած նամակներով կը ջանան մեղմացուցիչ պարագաներ գտնել ու այլ և այլ բացատրութիւններով կարելի եղածին չափ հանդարտեցնել անգլիական ժողովրդին զայրոյթն ու ցաւը պատերազմին այսքան երկարելուն դէմ: Առանձինն ամէնէն կարեւորն է պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիքի մէկ նամակը՝ ուղղուած գընդապետ սըր Հ. Վինսընդի, ուր այլ և այլ բացատրութիւններէ ետք կ'աւելցնէ թէ «կառավարութիւնը ո՛չ դրամ, ո՛չ զինուոր չէ խնայած լորտ Քիչընէրի, որպէս զի անիկա կարենայ առաջ տանիլ թշնամին փոքրաթիւ խումբերը հալածելու դժուարին գործը՝ Թրանսվալին ու Օրանժին՝ երկուքը միասին առնելով՝ աւելի ընդարձակ տարածութիւն ունեցող երկիրներու վրայ, ինչպէս և պահպանելու քանի մը հազար մղոն երկաթուղիի գիծերը»:

Այլ կ'ըսուի թէ Պ. Պրոտրիք չէ խորհած թէ Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուին այնպիսի հայ խմբագիրներ ու լրագրական աշխատակիցներ, որոնք եթէ չեներեցին լորտ Միլների այդ երկիրները Թրանսվալի և Անգլիոյ միացեալ տարածութենէն մեծ կարծելուն և Կապոյտ Տետրակին մէջ այդպէս հրատարակել տալուն, աւելի եւս չպիտի ներեն իրեն՝ պատերազմական նախարարին, որ նոյն այն երկիրները Թրանսվալին ու Օրանժին՝ երկուքը մէկտեղ առնելով՝ աւելի ընդարձակ հաշուէ, (քանի որ Օրանժին Անգլիայէն ալ մեծ է): Ուստի յոյժ բարեբաղդ պիտի բերէ Պ. Պրոտրիք, եթէ յետամնաց խմբագրական անխուսափելի ծանօթութիւն մը կամ չորրորդ երեսի յատուկ մէկ անկիւն գաղտնապէս զետեղուած համեստանակ մէկ յօդուածը երեւան չելլէ օր մը մէկը, յանկարծ նշմարելու իրեն այդ մեծագոյն սխալը, զոր դիտմամբ կ'ընէ՝ անգլիական ժողովուրդը խաբելու համար???. առանց ակնածելու Սիմոնիա ալ Կոթոյեն կամ Վիեառ ալ Լապլասեն???:

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՎԱՆԱՅ ԳՈՐԾԵՐԸ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

ՎԱՆ, 25 սեպտ. 1901

Ցունիսի սկիզբէն մինչեւ սեպտեմբերի կէսը տիրող երաշտը բուսականութեան մասին առծուած յոյսերը անպտուղ թողուց մասամբ մը: Անցեալ տարի, ամառուան առաջին ամիսներուն տիրեցող անձրեւը անհամեմատ արգիւնաւորութիւն մը ունեցաւ մեզի համար՝ այս տարուան հետ բաղդատմամբ, որուն շնորհած հացաբոյսերուն առատ քանակը 2 3 տարուան կրնայ բաւել: Այս տարի ալ եթէ մէկ անգամ անձրեւ եկած ըլլար յունիս-յուլիսին, բերքերը պիտի կարենային հաւասարիլ անցեալ տարուաններին: Ինչ որ ալ ըլլայ, այս տարուան հացն ալ խիստ առատ կրնանք համարել, թէեւ անցեալ տարուան ցորենի ամբարները մեծագոյն մասով դեռ տեղն ու տեղը կը մնան և այլատակելու կամ փտելու կը սպառնան: Շատ քիչեր կը պատմեն և գրեթէ անհաւատալի էր, որ Վանեցին մ'յաջան տարօրինակ աժնութիւն մը տեսնէր, ինչ որ կրնար գիւղացիին նեղութեան պատճառ դառնալ, եթէ երբեք իր արտադրութեանց լիովին տէրը ըլլար ինք: Վաշխառուն ու քաղաքացին են որ հիմա հացեղէններուն մեծագոյն մասին տէրը կ'ըլլան, ու հետեւաբար անո՛նք են որ իրենց ցորենները կամ շատ աժան ծախելու և կամ փտեցնելու պարտաւորուած են:

Ամառուան երաշտութեան բարեբախտաբար յաջորդեց պատուական անձրեւ մը որ յառաջիկայ տարուան համար քաղցր յոյսեր կը պարունակէ իր մէջ: Ջրի նեղութիւնն ալ շատ մնաց առաւ, մանաւանդ մեզի, քաղաքացիներուս, չորցնելով մեր այգիներն ու ծառերը: Աստուած անձրեւով սկսող այս աշունը բարեգուշակ է գալ տարուան առատութեանը:

* * *

Ս. Սահակեան աղջկանց վարժարանը իր հերուան ընթացաւարտներուն վկայական չէր տուած: Այս տարի, յուլիս 14ին անցեալ տարուան և ամսոյս 24ին այս տարուան ընթացաւարտներու վկայականներու բաշխման հանդէսը կատարուեցաւ է: Հինգ անցեալ և տասը այս տարուայ շրջանաւարտներ եղած են: Այս առթիւ պարտք կը համարինք յայտնել որ, թէ՛ մեր Տեղապահը, թէ՛ կղերական դասը և թէ հարուստ ու ջոջ համարուող դասակարգը անխտրաբար ու ամէն առթիւ ներկայ գտնուած են մեր դպրոցական հանդէսներուն, քաջալերելով այդ հաստատութիւնները և ուսումնասէր ժողովուրդը: Մասնաւոր շնորհակալութեան արժանի է նաեւ Յովհաննէս էֆ. Ֆէրիտ, օգնական Վսեմ. Կուսակալին, որ ամէն առթիւ իր ազնիւ կնոջ հետ ներկայ կը գտնուի այդ հանդէսներուն ու քաջալեր կ'ըլլայ ամէնուն:

* * *

Տրապիզոն բնակող ազգայիններէն յայտնի վաճառական Մախոխեան եղբայրները երեք օսմ. ոսկի նուիրած են տեղւոյս Սալնապատու Ս. Գրիգորի աղջկանց որբանոցին: Այս առթիւ հարկ կը համարիմ սրբագրել անկէ առաջ տուած մէկ լուրս, որով ըսած էի թէ յիշեալ որբանոցին մէջ որբուհի մըն ալ որդեգրած է Սահակ էֆ. Թիւթիւնճեան: Տիկին Թիւթիւնճեաններ կայսրու որբուհի մը առնելով՝ որդեգրելու փափաք կը յայտնեն, ինչ որ մենք ալ կանխած էինք յայտնել Արեւելքին, սակայն ի վերջոյ տարբ Թիւթիւնճեան լիովին չյաջողելով տիկիններուն կամքը, միայն հոգաբարձուի հոգը կը ստանձնեն:

* * *

Այս կիրակի, սեպտ. 23, Մուշէն հոս հասաւ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս և Հ. Անտոն Ջեւոյեան: Հայ-Հռոմէական համայնքող ազգայիններ մինչեւ Արտամետ գիւղ դիմաւորելու գացած էին կառքերով ու ձիերով: Տ. Ներսէս եպիսկոպոս ուղղակի Այինճօղլու Թաղի եկեղեցին իջաւ, ուր զգեստաւորուած՝ քահանայական դասին հետ եկեղեցի մտաւ ու օրհնութիւն մը տուաւ: Կարծ՝ բայց ազդու քարոզ մը մէջ սրբազանը գեղեցիկ կերպով խօսեցաւ սիրոյ վրայ, առանց դաւանանքի խտրութեան. «Նոր կրօնք մը քարոզելու չեմ եկած ձեզի, այլ մեր նախահայրերուն հաստատած կրօնքը հաստատելու» վերջացուց եպիսկոպոսը: Եկեղեցիէն յետոյ ելաւ տեղւոյն ժողովրդապետատունը, ուր ընդունեց ժողովուրդին բարի գալստեան շնորհաւորութիւնները: Հայ կաթոլիկ հասարակութեան կողմէ մէյմէկ ճառ կարդացին Պօղոս Նաթանեան և Յովհաննէս Բէյլերեանի էֆ.ները, բաւական գեղեցիկ գըրուած, բարի գալուստ մաղթելով Ներսէս եպիսկոպոսին: Գերապայծառը շնորհակալութիւն յայտնելով անոնց, նախ դիտողութիւն մը ըրաւ սապէս. «Եթէ ոսկի ալ թափուի բերաններէ, արժէք չպիտի ունենայ, եթէ սէր, անկեղծութիւն չըլլայ» Այս դիտողութիւնը ըրաւ, թերեւս, նշմարելու համար այն գձուձ ընթացքը որ կը տիրէ այս անշուշտ թիւ կազմող հասարակութեան եկեղեցական գործերու մէջ յետոյ յայտնեց թէ ժողովրդեան աղօթքներուն պէտք ունի, օգտակար ըլլալու համար. նաեւ պէտքը չկայ եկեղեցւոյ համար ժողովի մը, լաւ տարիէ բաղկացած, փոփոխ մը սակայն, որուն գործադրելի կարելիութեանց ու նշանակութեանը փորձով միայն պիտի համոզուի Ներսէս եպիսկոպոս: Այդ ընդունելութենէն յետոյ Ներսէս եպիսկոպոս հանդիսաւոր թափօրով առաջնորդուեցաւ Խաչ Փօղան պատրաստուած իրենց Առաջնորդարանը՝ Թէզլէմէջեանց տունը: Երէկ, Վսեմ. Կուսակալին ու զինուորական հրամանատար փաշային և ուրիշներու պաշտօնական այցելութիւններ տուաւ, որոնց փոխադարձուեցաւ այսօր: Կ'ըսուի թէ Գերապայծառ Ծատոյեան 15—20 օր հոս պիտի մնայ և տեղւոյս գործերը կարգադրելէ ու Վանեցիներու համակրութիւնը գրաւելէ Հ. Անտոնը կէկէն իր պաշտօնին մէջ հաստատելէ յետոյ պիտի մեկնի:

* * *

Վերափոխումն Ս. Աստուածածնայ տօնին առթիւ, Արեւելքի 4712 թիւին մէջ Ս. Տ. Մ. յօդուած մը նուիրելով, Աստուածածնին եղած յարգանքները յիշած և այդ առթիւ գտնուած վանքերուն յիշատակութիւնը ըրած ատեն, հետեւեալ առողջ կը գրէ. «Յովհաննէս առաքեալին նկարած տիրամօր պատկերը առած և բերած է Հայոց մէջ, երբեւ Հայոց առաջին առաքեալ և դրած Հոգեաց վանքը, որ եղած է նշանաւոր մենաստան Վանայ մէջ, թէպէտեւ այժմ տեղը անգամ անծանօթ է»: Այս տողերով յարգելի յօդուածագիրը սխալ մը կ'ընէ, գուցէ սխալ տեղեկութեանց վրայ յենլով: Հոգեաց կամ Հոգոց վանքը կայ ու կը մնայ ցարդ և հաչակաւոր է իր հնութեամբն ու դիրքովը: 1898էն ի վեր հոգաբարձութիւն մը կազմուած էր և Հոգոց վանքին ու քաղաքիս մօտի Ս. Խաչ վանքին (1) մատակարարութիւնը ու խնամա-

(1) Հոգաբարձութիւնը Ս. Խաչի մէջ կը պահէ 18 որբեր, թէեւ անխնամ ու անկանոն, որուն պատճառն է վանքերուն չնչնութիւնները: Հոգոց վանքի թեմականները կը գանգատին և կը պահանջեն որ իրենց վանքի մատակարարութիւնը թաժնուի Ս. Խաչէն:

——

—)(2)(—

ԺԻՒԼ ՄԱՐԻ

ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ ՊՏՈՒՂԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԷՐՈՄԻ ՊԱԶԱՐԻՆ ԱՂՈՒՈՐ ԱՂՋԻԿԸ

Ա.

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԿԵԱՆՔԻՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

Ժէրօմ ամէն բանէ առաջ որոշեց ամուսնանալ: Արդէն իսկ երկար ատենէ ի վեր իր ուշադրութիւնը գրաւած էր գեղանի դէմք մը: Ջենուորագրուելէ առաջ, երբ իր առւտուրով կը զբաղէր, Տըրմէ փողոցը գտնուած տան մը գետնայարկը՝ պատուհանին մօտ կը տեսնէր շնորհալի ու խարտիշագեղ աղջիկ մը, որ առաւօտէն մինչեւ իրիկուն կ'աշխատէր: Այդ չորաձեւ աչքերով աղջիկը մերթ նայուածքներ նետած էր իր կողմը, ինչ որ քաջալերած էր Ժէրօմը՝ տեղեկանալու անոր մասին: Առած տեղեկութիւնները նպաստաւոր էին. պարկեշտ աղջիկ մըն էր ան: Մինչ որ, Ժէրօմ առակաւին շատ երիտասարդ էր՝ ամուսնութեան վրայ խորհելու համար, թէեւ կանխահաս զարգացում մը ունեցած էր: Հինգ տարի անցաւ այնուհետեւ ու Ժէրօմ նորէն հարցուց փնտռեց այդ աղջկան մասին: Խարտիշագեղ կոյսը պարկեշտ մնացած էր միշտ ու ա՛լ աւելի գեղեցկացած: Ժէրօմ խելքը կը թողնէր անոր համար: Ուր աղջիկ մըն էր ան, որ կար կարելով կ'ապրեցնէր ծեր մայրը:

Երբ Ժէրօմ սքանչելի ձեռնոցներ դրած —զորս վիճակահանութեան մը մէջ շահած էր—աղջկան ձեռքը խնդրելու գնաց, ծեր մայրը ըսաւ.

—Թշուառութիւնը աղքատութեան լըծորդելու համար ժէք է այս ամուսնութիւնը, բայց իրաւունք չունինք ա՛լ աւելի բարձրէն թռչելու:

Տարփանքով դիւրաւ սիրող այս ամուսնական զոյգը շատ լաւ յարմարեցան իրարու: Ժէրօմ յաղթահասակ, կայտառ ու քաջասիրտ տարեկան երիտասարդ մըն էր: Իսկ խարտիշագեղ Մարեան չարաճճի ու աշխոյժ կերպարանք մը ունէր ու հազիւ տասնըեօթը տարու կար:

Այր և կին հաստատուեցան նորակառոյց տան մը խանութին տակ, ուր կըրցան հանդարտօրէն գրաւել իրենց առուտուրով: Ցետոյ Պիւթի բարձունքը գըտնուող անկ մը վարձեցին, ուր, ամէն իրիկուն, Ժէրօմ իր կինը կանչելով, կ'ըսէր.

—Ինծի նայէ՛, սա տեսարանը գեղեցի՛կ չէ:

Խաւ ու կատաղի պայքար մը կը մըղէին անոնք մեծ քաղաքին արկածալից կեանքին մէջ: Ծայրայեղ վըրկումներու ենթարկուած՝ արիաբար ու զուարթօրէն կը տոկային անոնք: Այն հաղթական անձերու կեանքը կը վարէին, որոնք Փրանսական հին ցեղին բոլոր ձիրքերովը օժտուած, իրենց խմացականութեան, խնայասիրութեան պարկեշտութեան շնորհիւ, քայլ առ քայլ կը յառաջանան և իրենց տեղը կը գրաւեն արեւուն տակ:

Դժնդակ նեղութիւնները ա՛լ անցած էին անոնց համար: Բարեկեցիկ կացութեան մը տիրացած՝ ամուսնութեան առջի օրուան պէս կը սիրէին զիրար: Տակաւ հարստութեան ճամբան բռնած էին՝ որ պատրաստ էր զիրենք ընդունելու զիրենք:

Ժէրօմի պաղպը կ'ընդարձակուէր հետզհետէ: Խանութին վրայ գտնուած առաջին յարկն ալ վարձեց: Պարապ գետնի մը վրայ հաստատուած մանրավաճառը հիմա ամէն բան կը ծախէր ու տասը պաշտօնեայ կը գործածէր: Բանն տարի հարկ եղած էր՝ այս կերպարանափոխութիւնը ձեռք ձգելու համար:

Մոնմարթրի ամբողջ թաղը Ժէրօմի խանութէն կ'ընէր իր առուտուրը, և որովհետեւ այն ժամանակ, ամբողջ Բարիզ Մոնմարթ կը վազէր, պաղպին առուտուրը անպակաս կ'ըլլար: Խաչոր սուեղը, արծաթ ու ոսկի դրամները երկու արկղակալուհիներուն սեղանին վրայ կը թափէին ամէն օր, որոնք իրենց աղակափակ վանդակին ետեւ նստած էին: Այդ արկղակալուհիներն էին Ժէրօմի երկու աղջիկները՝ Ռօզ Մանօն, երէց աղջիկը և Ռէժին՝ կրտսերը, երկու գարնանային փթթինադարդ ծաղիկներ, շնորհով ու վայելչութեամբ պարուրուած, որոնք մէջ. նաքաղաքի տաղտուկ կեանքին մէջ կ'աճէին

փոխանակ ընտանեկան ջերմին ու քաղցր մթնոլորտի մը ծոցը:

Փնտռուածի գեղեցիկ իրիկուն մը, որ գարնանային օդի մը պարզանքը կուտար, Սէն Էլէօթէրի փողոցի տան մէջ՝ ճաշը աւարտելու վրայ էր և Ռօզ Մանօն ու Ռէժին իրենց մօրը կ'օգնէին, սեղանը վերցնելու համար:

Ժէրօմ Պիւքար առքի ելաւ, իր ծըխափողը վառեց և պատուհանին մօտեցաւ՝ իր սիրական տեսարանը դիտելու համար: Պահ մը բացաւ պատուհանը և կրթնելով անոր վրայ՝ սկսաւ ծուխի ամպիկներ արձակել բերնէն:

Սենեակին մէջ երեք կիները կ'երթային ու կուգային, իրենց անկան գործերով զբաղած, ու Մարիան մերթ ընդ մերթ գլուխը վեր կը բարձրացնէր, սպասելով որ Ժէրօմ կանչէ զինքը, ըսելու համար Բարիզը՝ միեւնոյն չարժաձեւով ու բառերով՝ զորս առանց նուրբ անեղծ կը գործածէր առփոփոխելի կերպով:

(Շարունակելի)

կոլութիւնը առանձնած, երկուքն ... մուտքն ալ միացնելով։ Վանքը ... նի 90 ոչխար, 50է աւելի ... ընդարձակ հող և Նորատուզի ... մատնիի մէջ 28 թեմական գիւղ ... մէն տարի չինութիւններ ... տարուին։ Կաթուղիկէն ... նել այս տարի։ Ուրիշ առթիւ ... մանրամասն կը գրեմ այս մասին։

Յ. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ

Ելմտացոյցին հաւասարակշռութիւ... ... րոնքներու վարկը.— Քարիւղի ... ճառը։

Բարիզ, 18 Հոկտ.— Ելմտացոյ... նաժողովը, ելմտացոյցը հաւասա... առթիւ ձեռք առնուելիք ... ջոյներուն վրայ խորհրդակցու... տարելուն առթիւ, ... [illegible]

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

[illegible]

ՍՊԱՆԻԱ

[illegible]

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Բանակեղերը.— Զինուորական գործողութիւնները.— Պօէր գերիները.— Անգլիական ապրանքները։

Պլեումֆոնթայն, 18 Հոկտ.— Օռանժ գտնուող բնիկ փոխադրականները Պլէօմֆոնթայնի հիւսիսային բանակեղերը փոխադրուելու խմբովին։ Այդ բանակեղերէն քանըչորսը հազարէ աւելի բնիկներ կը պարունակեն։ Շատերը երկրագործութիւնով կը զբաղին։ Աշխատելու պատրաստ բնիկներուն հողեր և զանազան առաւելութիւններ կ'ընծայուին։ Իւրաքանչիւր բանակեղերի մէջ ըսպիտակամորթ բժիշկ մը կայ և անոնց մէջ գտնուող բոլոր բնիկները պատուաստուած են։

Հոլմսպըրի.— Անցեալ շաբթու Բալվինիայի կողմերէն՝ Մարից, Լու Պիթ և Բէյրոն պոէր հրամանատարներուն հրամանին տակ եկած ըմբոստներու խումբեր յանկարծ դէպ հարաւ գացին՝ մինչեւ Բրէտեթպէրկի և Մալմէզպըրիի կողմերը, ուր առատ ցորեն մշակուած է։ Անոնց ընդհանուր հրամանատարն է Մարից՝ ... [illegible]

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆ

[illegible]

ՓԻԼԻՊՊԻՆԱՆՆԵՐԸ

[illegible]

ՔԻՆԻ ԴԷՊՔԸ

[illegible]

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

[illegible]

... ճարէ մը շինութեան համար, ուր ուզիները ժամադրութիւն պիտի տային իրարու։ Տիկին Ճէքսըն այդ առաջարկին յառակագիծը շինել տուաւ ու յետոյ կէիկը դրաւ, այդ ահագին գումարով ապրելով երեք տարի։ Այս հարազարծ ամերիկացիներուն դասը յառաձգուեցաւ, նոր վկաներ լսելու համար։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Դնէր-գնդապետութեան աստիճան տրուեցաւ Համիտիէ հիւանդանոցին բժիշկներէն միջրոպարան հազարապետ Նուրի պէյի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Երէկ Գերմանիոյ Աւկուսթա Վիքթորիա կայսրուհւոյն ծննդեան տարեդարձին առթիւ, Վեհ. Սուլթանը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց անոր։ Վիլհէլմ կայսրն ալ իր և կայսրուհւոյն անունով շնորհակալութիւն յայտնեց։ Վիլհէլմ Բ. նաեւ ուրիշ հեռագիր մը ուղղելով Վեհ. Սուլթանին, շնորհակալութիւն յայտնեց իր ... [illegible]

ՊՈՒԼՂԱՐԱԿԱՆ ԴԱՏ ՄԸ

[illegible]

առողջապահական պայմանները անթերի գործադրելու համար։

—Քաղաքապետութիւնը որոշեց տուգանք մը առնել այն խանութպաններէն՝ որոնք աղտոտ ջուրեր կը թափեն փողոցները։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ընդհանուր տնօրէնութիւնը, առջի գիշերը, Մէտըլ տ'Օրիանի մէջ սեղան մը տուաւ ի պատիւ Պ. Վիւլֆինկի որ Պանքային երրորդ տնօրէնի պաշտօնէն քաշուած է և Գերմանիա պիտի ուղեւորի։ Սըր Համիլթըն Լանկ բանախօսութիւն մը արտասանելով գովեց Պ. Վիւլֆինկի բարւոք պաշտօնավարութիւնը և ցաւ յայտնեց անոր մեկնումին համար։ Պ. Վիւլֆինկ պատասխանեց, շնորհակալութիւն յայտնելով իրեն նկատմամբ ցոյց տրուած համակրութեան համար։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութեան սնտուկներ ամսուան հասոյթը 3000 ոսկի պակաս եղաւ՝ բաղդատմամբ նախորդ տարուան նոյն ամսոյն։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՈՒՌԸ Բ. Դիւան մատոյց 1317 տարուան իր ելմտացոյցը՝ հարկ եղած բարեփոխութիւններով։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՑ իշխանը տասը հազար ֆր. նուիրեց՝ Շումլայի զինուորական քազինոյի շէնքին կառուցումը աւարտելու համար։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ այն Ընկերութիւնը որուն իր կեանքը ապահովագրած էր Լոյտի վախճանեալ տեսչակալ Պ. Հիւկօ Ռոպլ, մօտերս 60,000 ֆր. պիտի հատուցանէ աւստրօհունգարական հիւպատոսարանին։

ՍԻՆՈՊԻ գաւառին նախկին ու նախնական դատարանին նախագահ Ահմէտ Շիւքրի էֆ. և վճռագիրներու գործադիր պաշտօնեայ Րիւշտի էֆ. կ'ըսէ Իգտամ, դատարանի պիտի ներկայանան, վասն զի վճռագիրներու գանձումէն 50,000 ղրուշի չափ դրամ իւրացուցած են։

ԱԹՆՈՐՈՉԷՆ կը գրեն թէ հելլենական նաւատորմը Տ.-ֆնի հասնելուն, հրամանատարը ու սպաները ընդունուեր են տեղւոյն գայմագամէն, հելլենական հիւպատոսին և վանքերու վարչական խորհուրդին անդամներուն կողմէ։ Ետոյ հրամանատարը ու սպաները վանքերը այցելեր են և Քարէէսի մէջ գիշերը սեղան մը տրուեր է ի պատիւ անոնց։ Վանականները հին զէնք մը նուիրեր են հրամանատար Պ. Զիթոսի։

—Հելլենական նաւատորմը Միթիլի, Իզմիր ու Սամոս ալ պիտի երթայ։ Օսմ. պաշտօնեաները հրահանգ ստացան լաւ ընդունելութիւն մը ընել հելլենացիներուն։ Աթէնքի լրագիրները երախտագիտական յօդուածներ կը հրատարակեն վեհ. Սուլթանին այն շնորհներուն համար, որով արտօնեց հելլէն մարտանաւերուն օսմ. նաւահանգիստները այցելելը և հրամայեց լաւ ընդունելութիւն մը ընել անոնց սպաներուն։

ԱՅՏԸՆԻ երկաթուղին մինչեւ Այասուլուգ ճիւղ մը պիտի երկարի։

ԳԵՂԵՑԻԿ ԿԱՄՈՒՐՋ ՄԸ.— Կեսարիոյ մէջ 2 մեթր 20 երկայնութեամբ և 1 մեթր 75 լայնութեամբ գեղեցիկ կամուրջ մը շինուեր է մետաքսէ։ Երկու աղջիկներ տասներչորս ամսուան մէջ շիներ են զայն։ Այդ կամուրջը որ Թրաֆալկարի ծովային պատերազմին մէջ Նէլսընի վիրաւորուելու տեսարանը կը ներկայացնէ, Իզմիր տարուեր է, ուր երեք հարիւր ոսկի գին տուեր են։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն կուսակալը նկատելով որ վերջերս նոյն քաղաքին մէջ պատահած հրդեհները մեծ մասամբ դիտմամբ կը ձգուին, հրամայեր է քննութիւն կատարել և հեղինակները պատժել։

ԹԷՆՊԷՔԻԻ Ընկերութեան 1900 տարուան հաշուեցոյցէն կ'երեւայ թէ նոյն տարին 1,775,182 քիլօ թէմպէքի ծախուած է և զուտ հասոյթն է 9042 ոսկի։ Այդ գումարին 542 ոսկին Ընկերութեան պաշտօնեաներուն պիտի բաշխուի։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Յունաց Պատրիարք Տ. Դամիանոս վաղը Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ, վասնզի ռուսական Նախիմով շոգենաւը, ուր կը գտնուի Ն. Սրբազնութիւնը, Տարտանէլի մէջ իր ուղեւորները հելլենական շոգենաւ մը փոխադրել տուեր է, որով երէկ իրիկուն ճամբայ ելեր է Տարտանէլէն։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ.— Երէկ գիշեր ժամ 6ուկէսին հրդեհ ծագեցաւ Գում Գաբու, Թավշան Թաշը, Քեաթիպ Սինան Թաղը վախճանեալ Խայրի էֆ.ի փայտաշէն տանը վարի յարկի առաջին մասէն։ Թէեւ անմիջական օգնութիւններ հասան, սակայն տուներուն փայտաշէն ըլլալը և հովին սաստկութիւնը արծարծեցին կրակը, որով ինը տուներ այրեցան։ Ոստիկանութիւնը նկատելով որ հրդեհը տանը առաջին մասէն սկսած է և հետեւաբար դիտմամբ ձգուած է, քանի մը հոգի ձերբակալեց իբրեւ կասկածելի։

—Երէկ գիշեր ժամ 7ին Մահմուտ Փաշայի կողմը Սալըբզը խանին մէջ ներկարանի ծառայող մը այրեցաւ։

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՀԱԶԱՐ ՈՍԿԻԻ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Բերայի մէջ Վիչէն անունով անձ մը որ բազմաթիւ կառքեր ունէր և վարձու կուտար, առջի գիշերը յանկարծամահ եղաւ։ Թողած հարստութիւնը քառասուն հազար ոսկի կը հաշուի։ Վիչէն ժառանգորդ չունենալով՝ կինը երկու տղայ ներկայացուցեր է իբրեւ զաւակ հանգուցեալին և այդպէս կը պահանջէ ժառանգորդ նկատուիլ։ Սապահ գիտել կուտայ թէ Քրիստոնեաները երբ զաւակ ունենան, մկրտութեան պահուն նորածինին անունը կ'արձանագրուի տոմարին մէջ, հետեւաբար մինչեւ որ այդ արձանագրութիւնը գոյութիւն չունենայ՝ կինը չի կրնար այդ տեսակ պահանջում մը ընել։

ՈՂՋՆՑԱԾ ՄԵՌԵԱԼԸ.— Առանձնայէն հոկտ. 3)16 թուականով կը գրեն Մոնիդիքօյէ.—«Անցեալ երկուշաբթի արտասովոր իրողութիւն մը պատահեցաւ քաղաքին մէջ։ Անոք ու աղքատ մարդ մը փողոցին մէջ յանկարծ ինկաւ։ Բժիշկ մը կանչուելով հաստատեց թէ այդ անձը մեռած է։ Ցուղարկաւորութիւնը, ինչպէս կը պատահի աղքատներուն համար, յապաղելով, մեռելը դագաղի մը մէջ դրուելով Հայոց եկեղեցին տարուեցաւ՝ գիշերը մնալու համար։ Այդ պարագան էր որ ազատեց խեղճ մարդը որ մեռած չէր, այլ մահուան նմանող թմրութենէ բռնուած։ Խեղճը գիշերը արթնցաւ և տեսաւ թէ եկեղեցին է, դագաղի մէջ դրուած ու գլխու կողմը մոմ կը վառի։ Սկսաւ պոռալ. քահանաները իմացան և դագաղի մօտենալով տեսան թէ մեռեալը ողջնցած է. մարդը դագաղէն դուրս նետուելով եկեղեցիէն դուրս փախաւ։ Սակայն իրողութիւնը ասկէ վերջն է որ զուարճալի հանգամանք մը կը ստանայ։ Յարուցեալը ուղղակի սրճարան մը դիմեց, ուր կը գտնուէր զինքը դագաղին մէջ դնող ժամկոչը. սակայն այս վերջինը նոյն մարդը տեսնելով, ինքզինքը կորսնցուց և սկսաւ պոռալ ու փախչիլ։ Հոն գտնուողները կարծեցին թէ ժամկոչը յանկարծակի հիւանդացած է՝ իրողութիւնը հասկցուելով ողջնցածը բռնեց ժամկոչը և պահանջեց փոխարժէքը իր հագուստներուն զորս ժամկոչը պահած էր դագաղը դնելու պահուն։ Վերջապէս ժամկոչը ինքզինքին եկաւ և փոխադարձաբար իր ծախքերը և պարգեւ մը պահանջեց. Ներկայ եղողները հանդարտութիւն մը կատարելով իրենց մէջ երկուքն ալ գոհացուցին։ Յարուցեալը հետեւեալ օրը հեռացաւ քաղաքէն։»

SIROP & VIN DUSART

Սիրօ տը Լաքթօֆօսֆաթ տը շօ տը Տիւզար տուած ենք այնպիսի սանուկներու, որոնց գիջացած արիւնը կանոն փորձառութիւն յառաջ բերած է, և տեսած ենք որ հիւանդը աղէկցած է եւ տղեկը սկսած է առողջանալ։

ՏՈՔԹ. ՏՈԼԱՐ ԵՒ ԲԱՔԷ
Բժիշկ Բարիզի հիւանդանոցներուն

Ազգային Լուրեր

ՄԱՀ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՇԱՅԻ ՏԱՏԵԱՆ

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցին այս առտու հանդիսաւոր և վեհաշուք երեւոյթ մը ստացած էր։ Բոլոր ջահերը կը վառէին։ Մասնաւոր տեղեր սահմանուած էին օտարազգի և ազգային հրաւիրեալներու համար։ Դագաղը եկեղեցիին մէջտեղը դրուած էր մահարձանի մը վրայ։ Թաւշապատ բարձիկներու վրայ դրուած էին հանգուցեալ փաշային ստացած օսմանեան և օտար բոլոր պատուանշանները։ Մահարձանը շրջապատուած էր մոմերով։ Եկեղեցիին մէջ, դուրսը և շրջակայ փողոցները ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը հաւաքուած էր։ Ոստիկաններ և թաղապետական բարապաններ բարեկարգութեան վրայ կը հսկէին։

Առաւօտուն, Տ. Գրիգոր քահանայ պատարագ մատոյց հանգուցեալ Յարութիւն փաշայի հոգւոյն համար։ Ետոյ Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ եպիսկոպոսի նախագահութեամբ կատարուեցաւ տան կարգը։ Ժամ 4ին սկսաւ եկեղեցիին մէջ կատարուելիք արարողութիւնը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին, շրջապատուած Սուքիասեան Տ. Մեսրոպ, Յովհաննէսեան Տ. Գրիգորիս, Մանկունի Տ. Վահրամ, Դիմաքսեան Տ. Հմայեակ, Վեհապետեան Տ. Մկրտիչ, Եզեկեան Տ. Գէորգ և Ճէվահիրճեան Տ. Գաբրիէլ եպիսկոպոսներէ։ Նաեւ արարողութեան կը մասնակցէին տասներկու վարդապետներ՝ Տ. Եղիշէ Արշակունի, Տ. Վահան Յակոբեան, Տ. Ներսէս Դանիէլեան, Տ. Մատթէոս Աճէմեան, Տ. Գրիգոր Աբգարեան, Տ. Տաճատ Ոսկանեան, Տ. Բարգէն Կիւլէսէրեան, Տ. Վահրիճ Շահլամեան, Տ. Մարկոս Գարագաշեան, Տ. Սահակ Գայլեան, Տ. Տիրայր Մարգարեան և Տ. Վրթանէս Գալըպճեան. միանգամայն քառասուն քահանաներ, որոնց 11ը՝ Բերայէն, 4ը՝ Սկիւտարէն, 4ը՝ Մայր եկեղեցիէն, 3ը՝ Պէշիկթաշէն, 3ը՝ Ղալաթիայէն, 2ը՝ Օրթագիւղէն, 2ը՝ Մաքրիգիւղէն, 2ը՝ Պալաթէն, 1ը՝ Գուզկունճուքէն, 1ը՝ Գուրուչէշմէէն և 2ը՝ Ֆերիգիւղէն, եւլն։ Գասըմ Փաշայի, Խասգիւղի, Մաքրիգիւղի, Ս. Յակոբայ որբանոցի ու Պէշիկթաշի վարժարաններու աշակերտները մահարձանին երկու կողմերը կեցած էին՝ իրենց ուսուցիչներուն հետ։

Կայս. Պալատան կողմէ Բերայի զինուորական հրամանատար Ֆաիք փաշա ներկայ էր՝ քանի մը պաշտօնատարներով. նոյնպէս արտաքին գործոց նախարարութեան թարգման Սաաթճեան պէյ եւ նոյն նախարարութեան գլխաւոր պաշտօնատարները. նաև պետական խորհրդոյ անդամներէն ոմանք, հելլենական դեսպան Մավրոկորտաթօ իշխանը և բոլոր դեսպանատանց թարգմանները և ուրիշ բազմաթիւ օտարազգիներ։ Ներկայ էին միանգամայն Յունաց Պատրիարքական Փոխանորդը, Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքարանի գործակատարը՝ վարչական ժողովի անդամներով, Բողոքականաց ազգապետ Յակոբ էֆ. Պօյաճեան, Պուլկարաց էկզարքարանին կողմէ վարդապետ մը և Հրէից Խախամպաշիին կողմէ ներկայացուցիչ մը։

Հայ հասարակութիւնը ամբողջովին ներկայացուած էր պետական պաշտօնատարներով, եկեղեցական ու աշխարհական դասէ ներկայացուցիչներով. Պատրիարքարանի բոլոր ժողովներուն անդամներով, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան, Բերայի Թաղական Խորհուրդին և կալուածոց հոգաբարձութեան և ժողովրդեան ստուար բազմութեամբ մը։

Մահախօսական աղօթքները աւարտելէն ետքը, Ս. Պատրիարքը բեմ ելլելով խօսեցաւ դամբանականը, բնաբան ունենալով սա խօսքը. «Ամենայն ճանապարհս քո բաց Փրկչին օրինաց»։ Ն. Սրբազնութիւնը յարեց. «Իմաստունը կը սորվեցնէ թէ հանճարը բնական ձիրք մըն է, ըստ պատուիրին «Ամենայն տուրք բարիք և պարգեւք ի վերուստ են իջեալ»։ Հանճարը պէտք է մշակել ու բարձրացնել։ Մենք բոլորուած ենք այնպիսի դագաղի մը շուրջը, որուն մէջ ամփոփուողը իր հանճարով հռչակ պատճառած է։ Այդպիսի հանճարներ միշտ չեն ծնիր։ Յարութիւն փաշայի հանճարը եթէ իր բնածին ձիրքն էր, բայց ատոր հետ իր յարատեւ աշխատութիւնն ալ կար. միւս կողմէ ժառանգական ալ էր. իր հայրն ալ պէտք է յիշատակել, որովհետեւ ըստ Սողոմոնի «Զի բարի է իմաստութիւն ընդ ժառանգութեան»։ Ասոնց ամենուն քով իմաստութեան ձիրքն է որ կը կատարելագործուի, բան մը որ ծանօթ է. աւելորդ է թուել թէ ի՛նչ գեղեցիկ միջոցներ ունեցաւ։ Կը տեսնենք զինքը բարձրացած թէ՛ պետութեան և թէ՛ ազգային ծառայութեանց մէջ։ Այդ առաքելին մէջ ունեցած է գիւղը մը, իր վեհապետին ալ սիրելի ըլլալով և կը հասնի հետզհետէ ամենաբարձր աստիճաններու՝ Ն. Կ. Վեհափառութեան զանազան շնորհներովը։ Թէ ո՛րպիսի բարձր վստահութեան արժանացած է իր վեհապետին առջեւ, ամենուն յայտնի է։ Ուստի նաեւ մենք ալ այդ բարձր ձիրքերը և մեր Եկեղեցին ու ազգը օգտուեցան վեհապետին հովանիոյն տակ։ Իր կենաց առաջին շրջանին մէջ սկսաւ փայլիլ և իր գրագիտութիւն ալ զինքը յոգնեցուցին. իր ազգին ու Եկեղեցւոյն բարւոյն համար ըստ ամենայնի ծառայեց»։ Ս. Պատրիարքը յիշեց նաեւ հանգուցեալ փաշային ազգային շրջանակի մէջ վերջին պաշտօնավարութիւնը՝ իբրեւ ատենապետ Քաղաքական Ժողովոյ, իր յարակից պարագաներով։ Գովեց հանգուցեալին եկեղեցասիրական ու բարեպաշտական զգացումները, որոնք աւանդական են Տատեան գերդաստանին մէջ։ Մաղթեց որ հանգուցեալը իր արդիւնաշատ կեանքին հետեւողները ունենայ և երկնից մխիթարութիւնը հայցեց հանգուցեալին զաւակներուն ու պարագաներուն համար։ Ետոյ Ն. Սրբազնութիւնը հոգեհանգիստ կարդաց։

Դամբանականը աւարտելէ ետքը հանդիսաւոր թափօր մը կազմուեցաւ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։ Դագաղին ծոպերը բռնած էին Ռուսիոյ դեսպանատան խորհրդական Պ. Զինովիէվ, գերմանական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Թէսթա, Պարսից դեսպանատան առաջին թարգման Յովհաննէս խան, Անգլիոյ դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Մարինիչ, Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան և Վսեմ. Զարեհ էֆ. Տիլպէր։

Իսկ կերոնները բռնած էին Քոսթաքի Գարաթէոտորի էֆ. Գրիգոր էֆ. Խաչըրեան, Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան, Մկրտիչ էֆ. Էսաեան, Բարսեղ էֆ. Հալաճեան և այլք. Տաղաւարեան էֆ.։ Դագաղին առջեւէն կը տարուէին պսակները, իսկ չորս պաշտօնեաներ թաւշեայ բարձիկներու վրայ կը տանէին հանգուցեալին օսմանեան և օտար բոլոր պատուանշանները։ Դագաղին կը հետեւէր սգակիր Տիրան պէյ Տատեան, Տ. Մկրեան Հայր և Տատեան գերդաստանին բոլոր անդամները՝ շրջապատուած ազգականներէ ու բարեկամներէ։

Ճամբուն երկու կողմը կեցած էին ոստիկաններ ու թաղապետութեան բարապաններ որոնք մայթերուն վրայ հաւաքուած անհագին բազմութեան մէջէն ճամբայ կը բանային յուղարկաւոր թափօրին։ Ս. Պատրիարքը մինչեւ եկեղեցւոյ փողոցին բերանը նախագահեց թափօրին, ուրկէ վերադարձաւ։ Թափօրը հանդիսական դիմեցով ուղղուեցաւ մինչեւ Ս. Յարութիւն եկեղեցին, որուն առջեւ կեցաւ և հոգեհանգիստ կատարուեցաւ։ Ետոյ մեռելակիր կառքը, որուն կը հետեւէին բազմաթիւ եկեղեցականներ և յուղարկաւորաց մեծագոյն մասը կառքերով, ուղղուեցաւ դէպ ի Պէշիկթաշի եկեղեցին, ուր նոյնպէս հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուելէ ետքը, հանգուցեալին մարմինը պիտի ամփոփուի եկեղեցիին բակը։

Կրօնական Ժողովը երէկ նիստ չգումարեց։ Անդամներէն ներկայ էին Պատրիարքական Փոխանորդ Սրբազանը ու երկու քահանաներ։ Եթէ բոլոր ժողովականներն ալ եկած ըլլային, որոշուած էր նիստ չգումարել ի նշան սուգի հանգուցեալ Յարութիւն փաշա Տատեանի։

—Նշանաւոր Յանձնաժողովն ալ նիստ չըրաւ Յարութիւն փաշայի յիշատակին յարգանք մը ընծայելու համար։ Ներկայ երկու-երեք ժողովականները Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան։

—Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան համար գումարելի Ընտրողական Ժողովի առաջին նիստը հոկտ. 20ին յետաձգուած է, Ժողովին անդամներէն ոմանց յապաղման պատճառաւ։

—Գերմանական Վիէնէր Ցայթունկ լրագիրը կը հրատարակէ հայ ասպետ Բրունքուլի հայ ուսանողներու համար թողած գումարին վերաբերեալ տրամադրութիւնները։ Ընտրելիները պէտք է դիմեն Սուչավա (Պուքովինա)։ Նուիրատուին ազգականները նախապատուութիւն պիտի ունենան դիմողներուն մէջ։

—Էսկիշեհիրէն կը գրեն մեզ հոկտ. 7 թուով.—«Այսօր թաղեցինք, յուղարկաւորներու խուռն բազմութիւնով մը, Տոքթ. Զենոբ էֆ. Մուրատեանը, որ կարճատեւ հիւանդութենէ մը ետքը կը մեռնէր։ Էսկիշեհիրի բժշկական մարմինը իր կարող անդամներէն մէկը կորսնցուց, աղքատները իրենց բժիշկը, իրենց կ'ըսեմ, որովհետեւ անոնցն էր բոլորովին, և կը դարմանէր առանց պահանջելու, ու Արշակունեաց ու Հայկազեանց վարժարանի հոգաբարձութիւնը իր ամէնէն գործունեայ անդամը։ Կրնամ ըսել որ Էսկիշեհիրի ժողովրդական բժիշկն էր, և ասիկա բան մըն է, խորհելով որ արդէն ինք էր զինուորական բժիշկ եւ զբաղումը ունէր, հիւանդանոցը և տունը հանգիստ, եւ կարող բժիշկ, համբաւ ունենալով, ունէր շատ մը յաճախորդներ։ Դիւրահաղորդ բնութեամբ, ազնիւ, համակրելի, սիրելի եղած էր ամէնուն, և այսօր երբ ամէնքն ալ կ'ողբան իրենց բարեկամը կամ պաշտօնակիցը, կ'ուզէին չէ խորհիլ որ, երբ ընտանիքի հայր, շատ դառն է եղած կորուստը. Կը թողու այրի մը ու հինգ որբեր, որոնց չորսը անչափահաս։ Պաշտօնին բերումովը, բաւական ատենէ ի վեր հոս հաստատուած էր, ու ալ տեղացի կը սեպուէր։ Վերջերս էր որ սկսաւ զբաղիլ կրթական խնդիրներով, ու շատ փայլուն սկսաւ։ Վկայականներու բաշխումին օրն էր որ, հանդէսին աւարտելէն ետքը, խոստացած էր գթասիրաններու շինութեան ձեռնարկել, որոնց պէտքը այնքան անհրաժեշտ էր։ Ու այսօր, երբ ալ եղած լմնցած է գթասիրաններու շինութիւնը, կը խորհիմ որ Էսկիշեհիրի դպրոցականները և թերեւս սերունդ մըն ալ, երախտագիտութեան մեծ բաժին մը կը պարտին այդ բարի մարդուն, որ ջանք չի խնայեց ու կրցաւ ի գլուխ հանել։ Նոր ձեռնարկած էր պաշտօնին, բայց այն գուրգուրանքը, որով կը վերաբերէր դպրոցին հանդէպ, շատ բաներ յուսալ կուտար։ Աղուոր օրով մը, ու յուղարկաւորներու անհագին բազմութիւնով մը, որուն մէջ մեծ տեղ կը բռնէին Թուրք և օտարազգի ծանօթներ ու արհեստակիցներ, հողին յանձնեցինք։»

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քօնսթանթինօբլ)

ԱՒՍՏՐԻԱ–ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

ՎԻԷՆՆԱ, 22 Հոկտ.—Գերման երեսփոխական Պ. Շթայն հարցուց ատենապետին թէ ի՛նչու համար նիստը բացուած ատեն չէր յիշատակած Մ. Նահանգաց Նախագահ հանգուցեալ Պ. Մաք Քինլիի մահը։ Ատենապետը պատասխանեց թէ արդէն Ժողովին անունով ցաւակցութիւն յայտնած է ամերիկեան դեսպանին և թէ Ժողովին մէջ յիշատակութիւն մը չընելուն պատճառը այն է թէ ժամանակ չկար։ Ետոյ հարցապնդում եղաւ կրօնական այն օտար ընկերակցութեանց համար որոնք կ'ուզեն հաստատուիլ Աւստրիոյ մէջ։ Կրթական նախարար Պ. Հարթէլ պատասխանեց թէ մինչեւ հիմա այդ նպատակով երեք խնդրագիրներ ներկայացուած են, որոնց մէկը ընդունուած է։ Նախարարը յարեց թէ Նախարարութիւնը ամենայն խստութեամբ պիտի քննէ այդ կարգի խնդիրները։

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ.— Այսօր կատարուեցաւ Խորհրդարանին արտասովոր նստաշրջանին բացումը։ Երեսփ. Ժողովին մէջ Պ. Պօղի ստիպողական առաջարկութիւն մը ներկայացուց հանքային գործարաններու երեք պահանջումներուն համար որ է օթականներու խնդիրը, օթական ութ ժամու աշխատութիւնը և հանգստեան կոչումը։ Պ. Վալտէք Ռուսօ, նախարարապետ, մերժեց օթականներու խնդիրը. իսկ միւս երկու կէտերուն համար յայտարարեց թէ պատրաստ է վիճաբանութեան մտնել, բայց այդ վիճաբանութիւնները, ըստ. պիւտճէական միջոցներ անհրաժեշտ կ'ընծայեն։ Ծայրագոյն ձախակողմէն ընդմիջեցին։ Նախարարապետը ընդունեց առաջարկութեան ստիպողականութիւնը, բայց անմիջական վիճաբանութիւնը չընդունեց։ Ժողովը այդ միտքով քուէ տուաւ։

—Մոնսօ լէ-Մինի կառավարիչը հրամայեց որ մինչեւ երեք օր ամէն տեսակ զէնքեր յանձնուին։

—Սէնթ-Էթիէնի մէջ, այսօր, կատարուեցաւ հանքագործներու դաշնակցային յանձնաժողովին գումարումը։ Տրուած որոշումները գաղտնի կը պահուին։ Քաղաքին մէջ անդորրութիւն կը տիրէ։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ.—Ծերակոյտին ու Երեսփ. Ժողովին նստաշրջանները բացուեցան առանց միջադէպի։ Երեսփ. Ժողովին մէջ օրակարգը որոշուեցաւ, Նախարարութեան բաղձանքին համաձայն։

— Սէնթ-Էթիէնի հանքագործներու դաշնակցային յանձնաժողովը պատգամաւորներ որոշեց որոնք կառավարութեան դիմելով, պատասխան պիտի ուզեն իրենց երեք պահանջումներուն համար։ Յանձնաժողովը անկէ վերջը որոշում պիտի տայ։

—Ծերակոյտը ներկայ նստաշրջանին սկիզբները պիտի քննէ առաջարկութիւն մը՝ [illegible] տղոց խնամակալութիւն մը կազմելու համար։ Պիտի քննէ նաեւ [illegible] անձերու պատիւը վերահաստատելու և յաւելուածական վարկերու վերաբերեալ առաջարկութիւնները։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ԲԱՐԻԶ.— Յունաստանի Թագուհին այսօր ընդունեց Պրիւմէր զօրավարը և Աթէնքի անգլիական դեսպանը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՈՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ.—Կը հերքուի լրագիրներու հրատարակած այն լուրը թէ Գերմանիոյ գահաժառանգը Մ. Նահանգները պիտի այցելէ։

ԱՆԳԼԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ.— Էտուարտ Թագաւորը ու Աղեքսանդրա Թագուհին, այսօր, Լոնտոն վերադարձան։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

ՍՈՖԻԱ.— Սոպրանիէին լրացուցիչ ընտրութիւնները որոնք տեղի ունեցան, նպաստաւոր են Նախարարութեան։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

ԼՈՆՏՈՆ.—Քոլոնէն կը հեռագրեն թէ Քոլոմպիոյ ըմբոստները հոկտ. 17ին նորէն յարձակեր են Բանամայի մօտերը։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՉԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ.—Շանկհայէն կը հեռագրեն թէ ռուսաչինական պայմանագրութիւնը կը տրամադրէ որ ռուսական զինուորները հետզհետէ քաշուին Մանչուրիայէն եւ ռուս սպաներ գործածուին չինական զինուորները մարզելու համար։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՀՌՈՄ.—Հռոմի ռուս դեսպանը հրահանգ ստացաւ իր կառավարութենէն՝ Իտալիոյ Թագաւորին ներկայանալու՝ Ն. Վեհափառութեան Պետերպուրկ այցելելու թուականը որոշելու համար։

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Տիկին Ք. որ շատախօս կը խօսի, կը պատասխանէ իր ամուսնոյն որ զինքը կը պախարակէ իր անզգուշութեան համար։

—Ե՛ս շատախօս, ե՛ս անզգոյշ տղայ, ես որ մէկ ակնթարթ անգամ մը մտած ժամանակ խորհիլ կ'ուզեմ։

—Բերանէդ կը յարէ ամուսինը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ե.	25	28
Ամէնէն բարձր գին	»	25	28
Ամէնէն վար գին	»	25	27
Պանքայի Երկթ. գոյ.	Նօ.	99	12
Ամէնէն բարձր գին	»	99	12
Ամէնէն վար գին	»	98	75

ԲԱՑՈՒՄ 10 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեր. Դ.	Ֆ. Գ.	25	27
Պանքայի Երկթ. գոյ.	Նօ.	98	75
[illegible]		—	—
[illegible]		19	30
Օսմ. Գամբիօ		—	—
[illegible]		0	10
[illegible]		0	12
Օսմ. Ճամբ. Ընկ.		3	70
[illegible]		5	70
» [illegible]		1	60
» [illegible]		480	—
[illegible]		465	—
[illegible]		76	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի առժամ	Ղէյ.	110	—
» » » չէք	»	110	25
Բարիզ » »	Ֆր.	22	80
» » » չէք	»	22	83
Պերլինի առժամ չէք	Մարք	18	57
Վիէննայի չէք	Քրոն	21	78

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղէյ.	87	27
Անգլիական ոսկի	»	110	03
[illegible]	»	90	20
[illegible]	»	51	08
Մէճիտիէ	»	108	—
[illegible]	»	99	—
[illegible]	Օ. Ո.	8	61

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ Հոկտեմբեր 22

Անգլիական Քոնսոլիտէ	93	75
Օսմանեան Ոսկեզ սերի Բ.	49	—
Օսմանեան [illegible] սերի Դ. քոյ.	23	37
Օսմանեան [illegible] սերի Դ. գոյ.	23	37
Օսմանեան Պանքա	10	87
Ռուսական 1880	108	50
Հելլենական 5 %	29	—
» Մոնոբոլ	41	—
Պուլկարական 1888	89	—
Եգիպտական [illegible]	108	50
[illegible]	105	—
[illegible]	3	18
[illegible]	13	—
[illegible]	25	315

ԲԱՐԻԶ 22 Հոկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		100	30
» » 3 1/2 %		101	60
Օսմ. Քոնս. սերի Դ. } քոյ.	Ֆր.	23	80
} գոյ.		23	60
» » » Բ.	»	49	20
» » » Դ.	»	25	80
Օսմ. Պանքա Գամպիօ	Ֆր.	518	—
Օթոմանէ	»	433	—
Պանքայի երկաթուղի	»	109	25
Օսմ. [illegible]	»	508	—
Օսմ. [illegible]	»	309	—
[illegible] Թիւրք 4 %		483	—
[illegible]		976	—
[illegible]	»	98	80
[illegible]	»	70	12
[illegible]	»	78	25
[illegible]	»	85	105
[illegible]	»	—	3

EAU DES CARMES

Օ Տ Ը Ք Ա Ր Մ

ՄԱԹԻԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

Կը բուժէ անմարսողութիւնները, սրտի հիւանդութիւնները, տկարութիւնները, ստամոքսի կծկումները։ Սրուակը պէտք է ըլլայ առանց էթիքէթի, վրան պէտք է գտնուի կապարի վրայ դրոշմուած միտալ մը ու Մաթիաս եղբարց անուն։ Ամբողջ Թուրքիոյ համար գործակալ Մ. ՎԱՍԻԼԻԱՏԻ եւ Ընկ., Պոլիս։

Տr. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երես
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԲԻՐԷԱՒ

Ս. ՃԻ Ի. ԵՒ Ա. ՄԵՆԴԱՔՍԱ
ԳՈՒՆԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

Պատիւ ունինք տեղեկացնելու Օսմանեան կայսրութեան մէջ գտնուած մեր բոլոր յաճախորդներուն, որ մեր ապրանաց վաճառման համար ԸՆԴՀ. ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ մը հաստատած ենք, Ղալաթիա, Մումհանէ Ճատտէսի Ղալաթա Խան Թիւ 9, Տնօրէնութիւնը յանձնելով մեր լիազօր ներկայացուցիչ

Պ. ՍԹԻԼԵԱՆՈՍ ՍԱՑԵԱՆԻԻ

Հետեւաբար կը խնդրենք մեր պատուարժան յաճախորդներէն նշանակել վերոյիշեալ հասցէն, ուր յառաջիկային ապրանքները պէտք է ըլլան։ Մեր արտադրութեանց ունեցած համբաւին և մեծ վաճառման հետեւանօք, կեղծերը խիստ շատ են, բայց դիւրին է խարդախութիւնը երեւան հանել, բաւական է որ գնողը պահանջէ Թուրքերէն, Յունարէն և Ֆրանսերէն լեզուաւ պատուէրը, որ կը կրէ կայս. պալատան քիմիագէտ Պ. Ս. Լ. Սինկրոսի կնիքը և ստորագրութիւնը. պատուէրը էթիքէթին վրայէն կը սկսի, և շիշին բերանին քաբսիւլը կը ծածկէ, Նաև մեր ստորագրութիւնը կրող ուրիշ մէկ պատուէր մը սոյն քաբսիւլին բոլորտիքը փակցուած է։ Միեւնոյն պարագային չենք մոռնար նաեւ յիշեցնելու մեր յաճախորդներուն որ մեր գործարանը միմիայն գունաք արտադրելու մասնագիտութիւնը ունի։

24—36 Ե. ՍԻ Ի. ԵՒ Ա. ՄԵՆԴԱՔՍԱ

ՄԻՒՆԻԽԻ ԳԱՐԵՋՈՒՐ

ՊԱՎԻԵՐԱԿԱՆ ՄԱՐՔԱՅՈՎ

Այնպիսի ժամանակ մը երբ ալքոլականութիւնը մեծ վնասներ կը պատճառէ ընկերութեան, մխիթարական է մտածել թէ, առանց ինքզինքը թունաւորելու, մարդս կրնայ զովանալ Միւնիխի Պավիէրական Մարքաով գարեջուրը գործածելով։ Այս գարեջուրը առողջութեան վնասակար և ո՛չ մէկ նիւթ կը պարունակէ, և ոչ միայն զովացուցիչ ըմպելի մըն է, յարգի մանաւանդ ամառնային եղանակին մէջ, այլ նաեւ իր տեսակին մէջ անզուգական կազդուրիչ մը, իր սննդական բազմաթիւ յատկութիւններով։ Ջերմագին կերպով կը յանձնարարենք մեր ընթերցողաց այս գարեջուրը՝ որ կը ծախուի մեծաքանակ և փոքրաքանակ Թ. Էֆէնտի Սուրէնեանի վաճառատուները կամուրջին մօտ, Բերա մեծ փողոց և Ղալաթիա։ Գործակալ Գ. Մ. Գրաճիօթթի 39 Քէօրթիւլիւ խան, Պոլիս։ 16—20

Ի Բարիզ վկայեալ իրաւագէտ փաստաբան Ա. Ա. էֆ. Սուրէնեան որ 15 տարիէ ի վեր Կ. Պոլիս Շէխիւլամ խանի մէջ հաստատուած էր, իր գրասենեակը այս անգամ փոխադրած է Ղալաթա, Խավեար խանի կից Ալեքսիատի խանը, գետնայարկ Թիւ 4, ուր կը գտնուի բացի կիրակիէ ամէն օր մինչեւ կէս օր։ Կը ստանձնէ դատեր քաղաքային, առեւտրական և շէրիի դատարանաց յատուկ։ Թրքերէն, Ֆրանսերէն և Հայերէն լեզուով կը խմբագրէ ու անդրադարձաբար կը թարգմանէ օրինական ամէն տեսակ գրութիւններ։ Խորհրդակցութեանց գինը չափաւոր է։ 17—20

ՍՔՕԹԻ ՄՕՐԻՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 18 սեպտ. 1888

Պարոնայք Սքոթ եւ Պօուն,

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սքոթի օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց [illegible] եւ անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս ճաշոյ եւ յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօրիւ ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆԴՐԵԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան Բանակին

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէճէ միւպայէա օլունաճագ ամէրիգան վէ սայիրէ իլէ սօֆ վէ բալըգ մուշամմա եազմուրլըգըն մանը հալը բումինին օն պիրինճի բէնճշէնպիհ կիւնի գարարը եվվէլի վէ օն տէօրտիւնճի բազար կիւնիւ եւիզաթ իւչ թէնզիլի պիլմիւզայէտէ իճրասը գաթիէ իճրա օլունաճագ տըր. իմթա թալիպ օլանլարըն թէքմինաթը ագճէսինի վէ եա միւլժեպէր քէֆալէթնամէի միւշթէիրանէն եէվմ մեզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խազինէի Խասսայի միւրաճիաթա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 7 Թէշրինի եվվէլ սենէ 317

3—3

ԱԳԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց

Ղալաթա, Թիւնէլին քովը Մէրթէպանի փողոց, Իղէթ Բաշա խանի կից, Թիւ 16

Նոր հաստատուած այս մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տօղումա և Թաւշեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «Թիւլ» վարագոյրներ, գեր, քարնիշներ, գետինի մուշամբաներ և զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մանճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգըն համապատասխան շատ դիւրամատչելի պայմաններով։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ

635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ԳՈՒՂԿ

Հաստատեալ 1884ին

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՇԱՊԻԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ

ԱՐԴՈՒՋԱՐԴԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Մ. ՏԷՐ-ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Թիւ 85 — Կալաթա, Վոյվոտա փողոց — Թիւ 85

Խիստ խնամով ու տարապայման աժան գիներով չափու վրայ կը պատրաստուին ամէն տեսակ շապիկ, օձիք, Թեւնոց, գիշերազգեստ ու ներքին ճերմակեղէններ։

Միայն Ֆրանսական ու Անգլիական ընտիր տեսակ կերպասներու զանազանութեամբ օժտուած այս գործարանը տրամադիր է ընդունիլ ու կատարել հոգածութեամբ պատրաստել հարսանեաց ճերմակեղէններու յանձնարարութիւններ։

Կը ծախուի վերջին նորաձեւութեամբ խիստ ճաշակաւոր ու միշտ աժան գիներով օձիք, Թեւնոց, փիանէլ, գուլպայ, Թաշկինակ, ոսկեզօծ կոճակներ, փողկապ, դրամապնակ, զմէլի «Զէֆիլ», խողանակ, սանտր ու անուշահոտութեանց լաւագոյն տեսակներ։

Մ. ՏԷՐ-ԴԱՒԻԹԵԱՆ վաճառատունը նորաձեւութեան, ապրանաց ազնուութեան, յանձնարարութեանց խնամով պատրաստութեան, ու գիներու աժանութեան տեսակէտով վստահելի ու լաւ յանձնարարելի լաւագոյն տուներէն մէկն է։

ԳԻՆԵՐԸ ՈՐՈՇԵԱԼ ԵՆ

ROYAL VICTORIA

HAIR RESTORER

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԵՂ

ՄԱԶԵՐԸ, ՄՕՐՈՒՔԸ ԵՒ ՓԵՍԸ ՈՒԺՈՎՑՆԵԼՈՒ ԵՒ [illegible]

Այս դեղը նըրամաշկերը կանխատեսէ երբ անգամ մը գործածէք զայն. անմրցելի դեղ մըն է։ Մազուր և փայլուն կը պահէ մազերը. շիշ մը կը բաւէ անոր ազդեցիկ յատկութիւնները երեւան բերելու համար։ Անոր գործածութիւնը անտրտմելի է և հետաթափութիւնը կ'արգիլէ։ Ատաբնական այլ սոսոյ արդիւնքներ կ'ունենայ։ Բնական փայլ մը կուտայ մազերուն։ Այս դեղը ներկ մը չէ բնաւ։ Փափաքուած արդիւնքը ընդհանրապէս 10—15 օրէն ձեռք կը բերուի։ Անոնք որ ծանր հիւանդութիւններէ կ'ազատին, մտապրապութիւններ ունին, այն կիները՝ որոնք իրենց զաւակին կաթ կուտան և այն անձերը՝ որոնք մեծ յոգնութեանց ենթարկուած են միշտ, մազերնին կորսնցնելու ենթարկուած են միշտ. մանաւանդ այս պարագաներուն մէջն է որ Royal Victoria hair restorer, ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉը մեծ ծառայութիւններ մատուցանելու կոչուած է, կը բաւէ անգամ մը փորձել, զայն գործածելու համար միշտ։ Գործածման եղանակն է շիշը երերցնել և փոքր ըսպունգով մը օրը անգամ մը շփել մազերուն արմատները։ Փափագուած արդիւնքը ձեռք բերելէ յետոյ՝ կը բաւէ երեք անգամ գործածել շաբաթը։ Այս դեղը կը ծախուի առաջնակարգ դեղարաններու մէջ միայն։ Օսմ. կայսրութեան և Եգիպտոսի մէջ միակ գործակալն է Խամըն Քարուանա, որուն վաճառատունը կը գտնուի Կալաթա, Վոյվոտա պահականոցին քով, Կալաթա—Շիշլի Թրամուէյի գծին մօտ, Թիւ 95—96։ Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին նաեւ անգլիական և ամերիկեան պատրաստ դեղեր։

ՍԻՆ ԿԵՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ — ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԵՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները, գործածման դիւրութեան, պարզութեան, ամրութեան տեսակէտով, այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը տարին 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ՊԷՐԱ, Ճէտտէ Քէպիրա, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին Խանը. Թրամվէյի կայարանին դիմաց։

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

ԱՆԳԼԻԱ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար	Վճարեալ գումարներ
Ֆր. 168,000,000	Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ

ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՏԼԷՐ

Ստամպոլ Ապուտ էֆէնտի խան

ԼԸ ՊՐՈՎԷՆՍ ՌԷՒՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ԻՊՐՈՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ԳՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Ֆինանս Տնօրէնութեան Ա. ԿԻՒՐՃԵԱՆ — Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէտիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ՊԷՐԱ 396

(Տանենի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Չրպուլեցւոց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ անցաւ կը կատարուի ատամներու վրայ պէտք եղած ամէն գործողութիւն, և [illegible]

Նորաձեւ եղանակաւ, ոսկի, Թոզակաւոր և ամերիկեան արհեստական ատամներ կը պատրաստէ, [illegible] [illegible]

[illegible]

Ե. Դ. [illegible] (մինչեւ կէս օր) [illegible] (մինչեւ կէս գիշեր) [illegible]

Տանօր.—[illegible] 197

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

Միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իբոֆօսֆիթը. խիստ համեղ է, դիւրամարս և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՅԼԸ (scrofula), ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ, ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ, ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՂ ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներու և դեղավաճառներու քով։

Ներածողներ ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱԻՐԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

Միջեւ Հալլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	1069	[illegible]	1497	[illegible]	1017	[illegible]	724	[illegible]	126
[illegible]	3607	[illegible]	3906	[illegible]	1695	[illegible]	3272	[illegible]	1116
[illegible]	1541	[illegible]	295	[illegible]	775	[illegible]	3708	[illegible]	1725
[illegible]	2377	[illegible]	4311	[illegible]	1561	[illegible]	3597	[illegible]	1139
[illegible]	1332	[illegible]	887	[illegible]	2790	[illegible]	1057	[illegible]	1303
[illegible]	1264	[illegible]	2385	[illegible]	5800	[illegible]	1756	[illegible]	1232
[illegible]	1076	[illegible]	1718	[illegible]	565	[illegible]	2419	[illegible]	1546
[illegible]	841	[illegible]	504	[illegible]	3254	[illegible]	1083	[illegible]	3537
[illegible]	4431	[illegible]	2484	[illegible]	5546	[illegible]	4130	[illegible]	1479
[illegible]	1671	[illegible]	1530	[illegible]	1080	[illegible]	4033	[illegible]	487
[illegible]	1327	[illegible]	1341	[illegible]	1053	[illegible]	1535	[illegible]	2439
[illegible]	1344	[illegible]	954	[illegible]	3307	[illegible]	1687	[illegible]	1914
[illegible]	1094	[illegible]	1535	[illegible]	1709	[illegible]	519	[illegible]	1328
[illegible]	2733	[illegible]	849	[illegible]	1092	[illegible]	3329	[illegible]	3236
[illegible]	1334	[illegible]	4582	[illegible]	3377	[illegible]	1863	[illegible]	1350
[illegible]	2697	[illegible]	2060	[illegible]	1643	[illegible]	1618	[illegible]	1390
[illegible]	1335	[illegible]	1348	[illegible]	3191	[illegible]	1789		

Իակօ շոգենաւը, նաւապետ Հէյզ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Հօրաշիօ շոգենաւը, նաւապետ Քրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի Նոյեմբեր 3ին։

Դիմել առ գործակալս Ձ. ՀԷՆՐԻ ՖՆՉ ՌԻՃԸ

Թիւ 13—14. [illegible] 377

ՌԻՒՄԱԹԻԶՄԷ ՏԱՌԱՊՈՂԻ ՄԸ ՆԱՄԱԿԸ

Ազնիւ ընթերցողք,

Ձեզի ծառայութիւն մատուցանելու նպատակով գրեցի այս կարեւոր նամակս, ուշադրութեամբ կարդացէ՛ք կ'աղաչեմ։

Ես՝ ռիւմաթիզմի տանջանքներէն յուսահատած դժբախտ մըն էի, կեանքիս մեծագոյն մասը, ցաւերով, խոստումներով, խիթերով կ'անցնէի, յուսահատելու աստիճան տառապանքով։ Շատ անգամ անդամալոյծի երեւոյթ կ'առնէի, անկարող կ'ըլլայի աջէն ձախ դառնալ. Թեւերս, Թիկունքս ու սրունքներս կը փտտային, այնչափ սաստկութեամբ կ'ազդէր ռիւմաթիզմը ամբողջ կազմուածքիս վրայ։

Մեծահռչակ բժիշկ մը որ ռիւմաթիզմի (յօդացաւի) մասնագէտ էր, ՏՕՔԹ. ԼԱՄՕԻ ԱՐԻՒՆ ՇԻՆՈՂ ԵՒ ՀԱԿԱՌԻՒՄԱԹԻԶՄԱՑԻՆ ՊԱՆԵՕԻ ԴԵՂԸ, յանձնարարեց ինծի։ Ես որ բազմաթիւ փորձերէ յուսահատած էի, թէեւ քիչ մը կասկածով բայց վերջապէս շիշ մը գնեցի։ Դեղը սուղ Թուեցաւ աչքիս, բայց առաջին պանեօն ընելուս պէս, ցաւերս հոն դադրեցան ու սկսայ ազատ շունչ առնել։ Ցետոյ ամէն երկու օրն անգամ մը 40 աստիճան տաք ջուրի մէջ կէս ժամի չափ պանեօ կ'ընէի ՏՕՔԹ. ԼԱՄՕԻ ԱՐԻՒՆ ՇԻՆՈՂ ԵՒ ՀԱԿԱՌԻՒՄԱԹԻԶՄԱՑԻՆ ՊԱՆԵՕԻ ԴԵՂՈՎ։ Տասներկուերորդ պանեօին կատարելապէս բժշկուեցայ և հիմայ այն տունէն ի վեր ողջ առողջ ճանգիստ կեանք կը վարեմ, մինակ ամիսը մէկ պանեօ կ'ընեմ, հիւանդութեան վերադարձին դէմ նախազգուշութեան համար։ Այս առաւելութիւնները վայելելով, համոզուած եմ որ ռիւմաթիզմի ամէնէն աժան դեղը ՏՕՔԹ. ԼԱՄՕԻ ԱՐԻՒՆ ՇԻՆՈՂ ԵՒ ՀԱԿԱՌԻՒՄԱԹԻԶՄԱՑԻՆ ՊԱՆԵՕԻ ԴԵՂՆ է, որովհետեւ հիւանդութիւնը հիմնապէս կը բուժէ։

Նիս 1899 մարտ 15 — ԱԼՊԷՐ ԺՕԶԷՖ

Տօքթ. Լամօի արիւն շինող հակառիւմաթիզմային պանեօի դեղը, ամէն մեծ դեղարաններու և դեղավաճառանոցներու մէջ կը ծախուի։ 652 30—30

ՑՈՔԹԷՕՐ Ց. ԱՐԱՊԵԱՆ

Տանօր ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սէթէ տը Բէրա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ք. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճիի դեղարան Նալպանտեան [illegible]

Աղքատաց ձրի 490

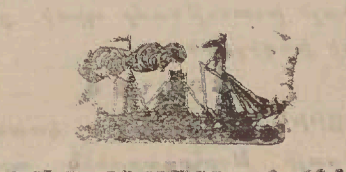

ՖՐԷՍ. ԼԷՑԼԱՆՑ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	9000	[illegible]	3500
[illegible]	9000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	3501
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	3050
[illegible]	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3500		

[illegible]

[illegible] ԷՏՎԱՐ ԼԷՑԼԱՆՑ [illegible]

600 [illegible]

ԱՆԳ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենաներն Միջազգային Ընկ.ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէյթէ փողոց (Գաւառ տը լ'Օբէրային անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 6,230,000,000Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը [illegible]

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա Ճ. ՕՆ՝ ՀՕՒԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Ֆինանս-Գանձապետ [illegible]

193

Վոյվոտա [illegible] խան փողոց Ղալաթիա

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Դ. 9 22 [illegible]

Ե. 10 23 [illegible] 10էն [illegible]

Եշ. 11/24 [illegible] 10էն [illegible]

Եշ. 11/24 [illegible]

Ու. 12 25 [illegible]

ՖՐԷՍԻՆԷԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ ԵՒ ՀԱՒՐԷԼ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

Հոկտ. 28ին Սիռճաչի, Անատ. եղերքէն։

[illegible]

Հոկտ. 29ին Սիռճաչի, ուղ. Մարսիլիա։

[illegible]

175 [illegible]

[illegible] 516 Բ. [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

[illegible] Լիվըրփուլ և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	18900	[illegible]	5598
[illegible]	18900	[illegible]	4341
[illegible]	12952	[illegible]	3329
[illegible]	12950	[illegible]	2945
[illegible]	8845	[illegible]	3991
[illegible]	8128	[illegible]	2931
[illegible]	8130	[illegible]	3553
[illegible]	7393	[illegible]	3181
[illegible]	7363	[illegible]	1614

Շերպուրկ շոգենաւը, նաւապետ Քէրոլինս, ընդհանուր վաճառքով Լիվըրփուլէն հոս կը հասնի ամսոյս 29ին։

Դիմել առ [illegible]

Joly et Sanger

[illegible] Թիւ 6. 7. 8. [illegible]

[illegible]

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2450
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2050
[illegible]	3000	[illegible]	1800
[illegible]	3500	[illegible]	1500

Դիմել առ [illegible] ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible] խան

[illegible] ԵՒ ԸՆԿ.

194 [illegible]

[illegible]

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1901 Սեպտեմբեր 16 (Ն. Տ.) երկուշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՈՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

Երթ (Կառք. Թ. 224 խառն Առտու) Ժ.	Վ.	Կայարան	Դրձ (Կառք. Թ. 223 խառն Իրկն.) Ժ.	Վ.
12	—	Մկն. Էսկի-Շէհիր Ժմն.	3	—
12	42	» Կէօքճէ Քըրք »	2	20
1	39	» Սապօնճը բունար »	1	38
2	33	» Ալայունթ »	12	42
3	15	» Չէքիրլէր »	11	53
4	10	» Տեօյեր »	11	5
4	39	» Իհսանիյէ »	10	20
5	3	» Համամ »	9	53
5	14	» Կազլըկեօլ համամ »	9	44
6	1	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	9	13
6	41	» Պեօյիւք Չօպանլար »	8	20
7	36	» Չայ »	7	33
8	21	» Իսհագլու »	6	40
8	45	» Խասսիան »	6	15
9	16	» Աք շէհիր »	5	53
9	48	» Ազալի քեօյ »	5	13
10	30	» Ջավուշճը քեօյ »	4	35
11	8	» Իլկին »	4	3
11	55	» Գատըն-խանը »	3	9
12	50	» Սէրայ-Ինի »	2	27
1	22	» Մէյտան »	1	47
2	22	» Բունար-Պաշը »	12	42
3	—	Ժմն. Գոնիա Մկն.	12	—
Իրկն.			առտ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

Երթ (Կառք. Թ. 122 խառն Առտու) Ժ.	Վ.	Կայարան	Դրձ (Կառք. Թ. 121 խառն Իրկն.) Ժ.	Վ.
1	—	Մկն. Էսկի Շէհիր Ժմն.	11	—
1	44	» Աք Պունար »	10	18
2	24	» Ալփու Քէօյ »	9	46
3	4	» Պէյլիք Ախուր »	8	58
4	9	» Սարիքեօյ »	8	1
4	58	» Պօլէր »	7	4
5	35	» Սասլըէր »	6	27
6	9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	6	—
7	3	» Բօլաթլը »	5	16
8	21	» Մալը Քէօյ »	3	49
9	15	» Սինճան Քէօյ »	2	47
10	—	Ժմն. Էնկիւրիւ Մկն.	2	—
Իրկն.			առտ.	

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

Երթ: Թ. 421 խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 423 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	Կայարան	Դրձ: Թ. 422 խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 424 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
4	37	6	12	Մկն. Ատա-Բազար Ժմն.	5	43	7	23
4	55	6	30	Ժմն. Համիտիէ Մկն.	5	25	7	5

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԻԱ

Երթ: Թ. 322 խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 324 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	Կայարան	Դրձ: Թ. 321 խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 323 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
2	35	12	45	Մկն. Ալայունտ Ժմն.	2	—	12	5
2	55	1	5	Ժմն. Քէօթահիա Մկն.	1	40	11	45